

ikke altid er saa let sælgeligt. Desuden maa han naturligvis ogsaa, naar det maa ordnes paa den Maade, livsforsikre sig for et større Beløb, end det ellers vilde være nødvendigt, for 4,400 Kr. i det nævnte Tilfælde i Stedet for 4,000 Kr.

Jeg vil gerne nævne nogle Eksempler paa, hvor stærk Trangen til saadanne Laan har været hos Embedsmændene, og skal nævne, at i 1906 indkom der 227 Laanebegæring til et samlet Beløb af omtrent $\frac{3}{4}$ Mill. Kroner. Der blev anvist Landmandsbanken til Udbetaling 132 Laan til et Beløb af omtrent $\frac{1}{2}$ Mill. Kroner. Disse Laan vare fordelte paa 126 Laantagere, nemlig saaledes: 60 i Toldetaten til et Beløb af 225,870 Kr., 43 i Postetaten til et Beløb af 138,280 Kr. og 23 i de øvrige Etater til et Beløb af 90,500 Kr., og det er saaledes, at Gennemsnitslaanene i Toldetaten udgjorde 3,764 Kr., i Postetaten 3,215 Kr. og i de øvrige Etater 3,939 Kr. Afbetalingstiden var af meget forskellig Længde, fra 2 Aar op til 30 Aar og var i Gennemsnit 16 Aar.

Som Eksempler paa, hvorledes denne Forening ved sin Virksomhed griber ind i Laantagernes Gældsforhold, vil jeg gerne nævne et Par Tilfælde. En Jernbanembedsmand, hvis samlede aarlige Indtægt er 2,900 Kr., har til Afvikling af sine tidligere Laan faaet et Laan paa 2,700 Kr. Hans Forhold vare hidtil saaledes, at han hver Maaned maatte betale 58 Kr. 75 Øre, altsaa hvert Aar 705 Kr., hvilket jo er et betydeligt Afdrag i en Gage paa 2,900 Kr. Disse hans Gældsforpligtelser ere nu omordnede saaledes, at han i 15 Aar skal betale hvert Aar 473 Kr. 28 Øre. Altsaa gik hans aarlige Forpligtelser ned fra 705 Kr. til 473 Kr. Det er altsaa 232 Kr. mindre. I dette Beløb er der selvfølgelig medtaget, hvad han maatte betale i Livsforsikringspræmie, men Livsforsikringen, som jo er en nødvendig Garanti for, at han kan faa dette Laan, er i Virkeligheden en Sparekasse, saa det Beløb faar han jo en Gang udbetalt. — Et andet Eksempel. En Toldembedsmand har en samlet aarlig Indtægt af 3,700 Kr. Han maatte tidligere betale ikke mindre end 1,050 Kr. om Aaret for at kunne betale den Livsforsikring, han havde paataget sig, og saa forskellige Gældsforpligtelser. Det er reduceret til 730 Kr. Altsaa er hans Aarsbudget lettet med 320 Kr. Ja, en Toldembedsmand med en aarlig Indtægt af 3,100 Kr. har hidtil betalt ikke mindre end 2,520 Kr., saaledes at han i Virkeligheden kun havde 580 Kr. om Aaret af sin

Indtægt paa 3,100 Kr., Resten gik til at betale Gæld. Hans Forhold er blevet ordnet saaledes, at sit samlede Laanebeløb, som var 6,000 Kr., afdrager han i 13 Aar, saaledes at han nu kun betaler, indbefattet Livsforsikringspræmie, et aarligt Beløb af 810 Kr. Han er med andre Ord blevet stillet 1,710 Kr. gunstigere end under de gamle Forhold, hvor han dels skyldte et Handelsfirma, dels en Pengeudlaaner, dels to Understøttelses- og Laaneforeninger indenfor Etaten, dels den lille Laanekasse, dels Spare- og Laaneforeninger og saa fremdeles.

Disse Eksempler — jeg skal ikke nævne flere, jeg har en stor Bunke til min Raadighed — vise for det første, i hvor overordentlig trykkede Forhold mange af disse Embedsmænd have siddet, og dernæst hvor overordentligt gunstigt denne Forening har virket i de paagældende Tilfælde. Det er, som sagt, en fuldstændig filantropisk Virksomhed; det er umuligt at faa billigere Laan.

Men nu har det altsaa ikke, skønt der har været mange Begæring derom, været muligt for Officerer at komme ind under disse Forhold. Mit Forslag gaar nu ud paa, at dette skulde gøres muligt. Det motiveres med: for det første Laanenes store Billighed, dernæst den lange Amortisationstid, som gør det muligt at afbetale denne Gæld, uden at det bliver trykkende for den paagældende; endvidere det Indseende, Foreningen udøver med, at det ydede Laan virkelig bliver anvendt paa den rette Maade, de moralske Betingelser, som man fordrer skulle være til Stede, for at Laan overhovedet skal kunne gives, nemlig ordentligt Levned, virkelig tilstedeværende Trang o. s. fr. Endvidere dette, at det fritager den paagældende for den svære Gang rundt omkring for at søge Kautionsister for saadanne Laan. Endelig, som jeg før nævnte, den stærke Begæring om Laan ogsaa fra Officerer — et halvt Hundrede i Løbet af $2\frac{1}{2}$ Maaned — og dette, at Statsanstalten, som vel giver Laan til Embedsmænd, har en alt for kort Amortisationstid.

Alle disse Forhold bevirke, forekommer det mig, at det er ønskeligt, at den gamle Forordning, der sætter Hindringer herfor, ophæves. Mit Forslag gaar kun ud derpaa, men dermed er Opgaven jo i og for sig ikke løst, før der kommer en Indgriben enten ved en Lov eller ved en kgl. Anordning eller ved et ministerielt Cirkulære — hvorledes det nu kan ordnes —, hvorved der fastsættes bestemte Grænser for, hvor